

Megjelenik hetenkint háromszor a. m. kedden, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési díj:

Égész évre 10 fr. o. 4.
Félévre 5 " 50 kr.
Évnyegyedre 3 " 25 kr.
Egy hónapra 1 " 10 kr.

Szerkesztői szállás:

belső telephelyen 122 szám.

Kiadó hivatal:

Középütsza Stein J. Könyvkereskedése.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Hirdetési díj:
3t hásabon garmond sorért 1-ször 7 kr.
2-szor 6 kr. 3-szor 6 kr. a minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Opellik Alajosnál (Wollzeile 22.)
Hausestein és Voglernél (Neuer Markt 11 szám.)
Pesten: Zeisler M. (Király utca 60 sz.)

Nyilttéri cikkek

szó után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez címzendők.
Előzetes s hirdetés a kiadó-hivatalnál letetik.

Előfizetési felhívás

a „K. KÖZLÖNY” 1870-ki XV-dik évfolyamára.

Hogy t. olvasóink a **küszöbön álló nagy fontosságú harczi eseményekről** rögtön és pontosan értesülhessenek, minden nevezetesebb eseményről **eredeti távsürgönyökben közlendünk**. A lap megjelenése közben érkezett távsürgönyöket külön adjuk ki és **vidékre is külön expediatjuk**. A más lapok által hozott táviratokat a „Legujabb” rovatban találják fel t. olvasóink; ha a pesti táviratokkal érkeznek nevezetesebb hírek, ezeket a „K. Közlöny” rendkívüli mellékleteként, **a pesti lapok megérkezése után pár órával, külön lenyomatban hordatjuk szét.**

A Szerkesztőség.

Előfizetési-díj:

Égész évre 10 frt., félévre 5 frt 50., évnyegyedre 3 frt., egy hónapra 1 frt. o. é.

Az előfizetési pénzek posta-utalvánnyal kiadó Stein Jánoshoz (bel-középütszai könyvkereskedésébe) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

Pest, aug. 9-én, 1870.

(r. l.) Pihenünk! A belpolitika szünetel. Az országgyűlés elnapolta magát, a miniszterek nagy része fűrdőre utazott. Andrásy Gyula Bécsben van — a hol ő Felsége a hetzendorfi császári fejleket bocsátotta rendelkezése alá — hogy e válságos napokban mindig oldala mellett legyen a magyar miniszterelnök, s tolmácsolja a nemzet közérzetét, tehát irányt adjon a követendő politikának. Igen, irányt adjon!

„Hová jutottunk a közügyes kiegyezkedés fel?” — szokják mondani a tulsó oldalon. Oda, a hol már nagyon régen nem voltunk. Beleszóltunk a dolgokba, melyekhez eddig egy kukkot sem volt szabad mondanunk, és elfoglaljuk az államok sorában azon helyet, a mely mind szellemi, mind anyagi erőnkül fogva megillet. Vagy meghallgatott bennünket hajdan Ausztria, ha például báboru forgott kérdésben, mint e pillanatban? Katonát és pénzt kért tőlünk, mit mi szép nagylelkűen meg is adtunk, de egyéb szólnok nem volt az egészhez, mert azt: legyen e báboru vagy sem? — nem kérdezték ám tőlünk. Most — Istennek hála — e kérdés eldöntésébe is van befolyásunk, még pedig csaknem elhatározó befolyásunk. Meglehet, hogy több ízben hangsúlyoztam már e kellemes változást, de a mi körülményeink között nemcsak nem tartom fölöslegesnek, sőt szükségesnek az ismétlést. Ismernünk kell a mitat és jeleut, mert csak így tehetünk különbséget a kettő között.

A nyilvános belpolitika tehát — hogy oda térjek vissza, a honnan kiindultam — szünetel, ám azért legkevésbé sem szünetel a munka. A delegációk összehívásának napja közeledik, e már magában véve elég dolgot ad a különböző előterjesztések összeállítására. De e munkán csaknem tul vanak már az illető miniszteriumokban. Közvetlenül legyen említve, miszerint azon — néhány hét előtt — fölmerült bir, mintha a delegációk ez idén — a harcziak idők tekintetbevételénél fogva — nem Pesten — s mint ezt a törvény rendel — hanem Bécsben ülnének össze, nem tartja magát. A törvény ezen megsértése — mert véleményem szerint mindenestre törvénysértés volna — mincs is indokolva, miután, Istennek hála, Pest még nincs az ellenség kezében, sőt e pillanatban még ellenségünk nincs, és így bátran összehívhatunk területen a delegációk.

A belpolitika nyilvános szünetelése alatt második lényeges munka, a jövő évi budget praekimnálás. Ez is javában folyik, és a megállapodás e részben az idén alig veend annyi időt igénybe, mint a múlt évben, bacsak a tisztelt ellenzék megint nem fog még a kátán is csomót keresni, a mi már nyavalyája. A harmadik fontos teendő az alakuló államzámvevőszék szervezése. Megint szaporodni fog a hivatalnokok száma, ismét több lesz a kiadás. De bár minden kiadás ily elkerülhetlenül szükséges volna, min ez.

Minden állambáztartásban fűdolog a szigorú ellenőrség, és a számvevőszék feladatahoz az ellenőrködés fog tartozni. Az ezen hatósághoz kinevezendő egyének megválasztása fölött most folyunk a tanácskozások. Az oppositio mint mindig, ugy ez alkalommal is nyugtalanodik, csak hogy gyanat gerjeszzen, elégtelenséget szítson. E napokban oly híreket terjesztet, mikép Isten tudja, minő egyének nevezetnek majd ki az államzámvevőszékhez, a kik nem lesznek képesek nehez feladatoknak megfelelni. Azok az urak mindent fekete szemüvegen keresztül néznek. Nyugodtak lehetnek. Biztosíthatjuk őket, mikép az államzámvevőszék elnöke, Gajzágó Salamon, a legszigorubban jár el a kiszemelőndő egyénekre nézve, kiket — természetesen ő terjesztend elő kinevezetés végett — s bizonyára oly erőket választand, hogy teljesen megnyugthatunk és megbízhatunk beöök.

Eszmetöredékek. *)

Szabadka, aug. 9. 1870. — A háboru furiái elszabadultak lánczaikról. Foly az óriási harc. Hogy hol végződik és mily eredménnyel? csak Isten tudná megmondani, nem az emberi véges elme.

De azért kombináció kombinációt ér, s ki a mily rokon- és ellenszenből, pártédekből, vagy hazafiságból, avagy nemzetiségi szempontból indul ki: olyan a kívánsága s innen a sok eltérő vélemény, kombináció e haza gyermekei közt.

Mindenesetre szomorú jelenség, hogy ma nem találjuk a haza valamennyi fiait ugyanegy táborban; pedig hogy ez így van, mutatja azon körülmény, hogy a jó híreknek nem egyformán örülünk, s a rossz hírek fölött nem egyformán búsulunk.

Ugyanezen jelenség gyöz meg arról is, hogy midőn a nem-magyar nemzetiségbeliekkel saját magyar ellenzékünk egy része is együtt örül, vagy búsul: valaminek rothadnak kell lenni Dániában.

Az illető nem-magyar nemzetiségbeliek hibás számítását azonban csak sajnálni tudjuk, hanem ez náluk legalább megérthető természetű ösztön, bár nem észszerű számítás; — de a magyar ellenzék észjárását épen nem értjük, a midőn szintén ezen hibás számítás seregét szaporítja. Kisebb baj lehető elhárítása szempontjából nagyobbat szerezni nem politika.

Azt hiszik talán, hogy a porosz militarismus győzelmé folytán helyreáll Magyarország egykori külön államisága.

Szerintünk a fegyverrel létesített német egység egymagában még az egyesült osztrák-magyar államra nézve már lakossága számánál, hadi erejénél és országterülete kiterjedésénél fogva is vészhozó lehet! Ime a nagyobb Franciaországra is ilyennek mutatkozik, miként ne lenne az hát fenyegető a netán külön maradt Magyarországra?

Am magyarazzák meg nekünk ennek ellenkezőjét a züandadeles német-egység szószólói. Mert annyi bizonyos, hogy a francziák győzelmé nem rejt vala magában ilyen veszélyt; ugyanis az ország oly távol esik tőlünk, hogy annectálásokra nem is gondolhatna; már pedig ép ebben fekszik egy szomszéd kisebb, gyöngébb államra nézve a legnagyobb veszély.

Midőn Angolország Hannoverából fogadott el királyt, nem volt azon veszélynek kitéve, hogy Angolország Hannoverának alárendeltségek.

A habsburgok dynastiája nem birja, nem birandja többé a német császári koronát; tehát alig képzelhető azon veszélyes törekvés föllépése, mely szerint a nálunknál nem erősebb ausztriai tartományok a magyar korona tartományait elhódíthatnák, vagy épen magukba felolvaszthatnák?

Ellenben, vajjon mit várhatnánk a katonai junkerthum útján megmaradó túlhatalmas Hohenzollernek által fölfegyverzett Németországtól? Vajjon nem újulna-e meg a Nagy Ottók és Frigyesek kora, midőn Magyarország hűbéries alárendeltsége és beolvastása vala a jelszó a hatalmas Germaniában? Hisz ma is vannak, kik azt hirdetik, hogy a német érdekek e nagy nép ke-

*) Nem osztjuk mindenben t. munkatársunk nézetét, hanem cikkét a valóságos helyzet megvilágítása szempontjából adjuk közre. Lapunk 92. és 93-dik számainak főcímkéi jelzik a mi álláspontunkat. Szerk.

reskedése s államférfiainak világalomra törekvő céljai reánk nézve ily állapotot föltételeznek, előbb-több!

Valóban reánk nézve kevésbé megnyugtató a nagy porosz közvetlen szomszéd-sága. Mert csak a rövidlátás, vagy tehetlenség bizik meg az erős szomszédok lealázó protectiójában. Ime Napoleon is most adja meg az árát annak, hogy maga sem mondhatván le a hódítás politikájáról, ugyanezen úton engedte az alkotmányosság rovására túlerőre emelkedni közvetlen, mint látszik telhetlen szomszédját.

Thiers pálczát tört volt Napoleon ama politikája fölött, mely az olaszok s később ezek segítségével Sadowánál a németek egységét előmozdítja. De szerintünk a hiba abban rejlett, hogy nem bontá ki a szabadság zászlóját.

Nekünk ép e zászló körül kell egyesülnünk. Ne legyen hát párt a haza érdekeinek megvédésében. Egyesüljünk saját érdekeink felváltásában; egyesüljünk abban, hogy Ausztria szövetségében megvédjük saját existenciánkat: mert a polyglott Ausztria érdeke egy a miénkkel, s a mi érdekünk most inkább, mint valaha, Európa érdekével is találkozik.

Sokan azon tévnyezetben vannak, hogy a győztes Poroszország Európának törvényt fog szabni. Ez csak annyiban lehetséges, ha Európa nem tudna egyesülni, nem ismerné fel saját érdekeit.

Ha igen, akkor a ma semleges hatalmak határt tudnak szabni a hatalomra jutott poroszoknak is.

Az ellenkezőtől csak azok rettegetnek, kiket a gyorsan repülő harczi nagy események itélőtehetségeikben megzavartak; kik a világraszóló események málo hatásait a történet lapjain nem tanulmányozták; kik a german- és román világ váltakozó örök mérközéseit Európa térségein figyelemmel nem kísérték; kik az ezekhez járuló szláv-tenger növekvő áradásaira súlyt nem fektetnek; s kik végre az ezen nagy elemek tusáiban, a kicsiny, de szívós magyar elem, a kitartó lengyel életnyilatkozatok mozzanatait mibe sem veszik.

De a kik mindezeket figyelemre méltatják; kik, a pillanat hatása alatt, az első benyomástól magukat elragadtatni nem engedik: azok nem mondanak le önmagukról, s bár csekély is számuk, oda törekcszenek, hogy az egyérdeűekkel egyesülve a védelemben, külön államiságukat megment-sék: mert ebben rejlik boldogságuk.

Miben is rejlik az államok boldogsága? Nem azok nagyságában, nem a fajok egységében, hanem az államok jól rendezettségében, szabadságában, jólletében; milyen államok: Belgium és Svájc.

Tehát nem az államok nagyságában, túleréjében, hanem az intézvények minőségében. A kérdés az: jól, olcsón és szabadon kormányoztatnake? ez határozza meg valamely állam boldogságát, vagy boldogtalanságát. Erre kell nekünk is törekedni.

Antunovics József.

Kolozsvár, aug. 13. 1870.

„Ha Bismarckot megverik, az orosz czár épen Erdély földén venne elégtételt!”

A „M. Polgár” folyó hó 14-iki számában e cím alatt „Válasz egy névtelen levélre” nyilatkozik a lap szerkesztője K. Papp Miklós úr a névtelen levélben foglalt azon kérdésre: „Miért kell nekünk mindenáron porosz barátoknak lenni?”

Bár e levélre adott választ csak egyéni véleményének nyilvánítja, mégis többes számban ír; így azt kell feltennem, hogy talán a lapja által képviselt Királyhágón inenni középpártot véli e többes számban, miért is választát — mely különben egy más ismeretlen polgártársához szól — megjegyzése nélkül nem hagyhatom.

Különösen fog teteszeni, hogy az augusztus 14-diki „Polgár”-ban foglalt nyilatkozatai megjegyzése augusztus 13-diki kelettel bir, de ez megmagyarázható, mivel a gondos szerkesztő úr másnap lapját már az előtt való délután küldészet olvasó közönségének; különösebb azonban az, hogy miképen jut és pedig posta útján a „M. Polgár” tisztelt szerkesztője kezébe augusztus 12-kén oly levél, mely csak augusztus 13-án iratott.

Azonban menjünk ad rem.

Megjegyzéseimet csak azon soraira tezem, melyeket — vastag betűkkel kiemelve — válassza legelőnyesebb részének kívánja tekintetni, mely sorai ezt tartalmazzák:

„Hogy a poroszok vereségét ez uttal nem óhajtuk, az bizonyos, még pedig itt a Királyhágón inenni részekben leginkább azért, mert több mint valószínű, hogy a megvert poroszok éppen Erdély földén venne elégtételt az orosz czár, s mi nem óhajtuk csatátérnek látni kis hazánk dús kalászt hullámzó téreit!”

Mi Királyhágón inenniék pártkülönbség nélkül csak azt óhajthatjuk, a mi összes hazánk és nemzetünk érdekét mozdítja elő.

E tekintetben Királyhágón inenni és Királyhágón tul csak egyformán lehet és kell gondolkozunk.

Hogy miért volna több mint valószínű, hogy a megvert poroszok éppen Erdély földén venne az orosz czár elégtételt, erről csak K. Papp Miklós úr prófétai tehetsége adhat bővebb felvilágosítást; hogy azonban épen ezen feltevés által akarja indokolni porosz barátságát, megfoghatatlannak és olyannak tartom, mely épen elleve szól.

E feltevésében ugyanis az orosz czárt is föltétlen porosz barátának állítja, mert azt — a mit több mint valószínűnek tart, hogy megtenne az orosz czár a poroszért, ha ezt megverné — csak nagyon nagyon jó barától várhatni. Mi ha igaz lenne, megint csak azt bizonyítaná, hogy az orosz czár épp nekünk a legrosszabb barátunk; mert ha a poroszt megverné, rajtuk akarná kitölteni bosszúját, kedves barátja megverteséért.

Hogy miért óhajtja K. Papp Miklós úr mégis ezen legrosszabb barátunk legjobb barátjának győzelmét és erőbűléstét, fölfogni nem bírom; talán azért, hogy ez által ellenségünk jó barátja is ropant hatalomra vergődve ketten akarjanak a birodalom területéből osztályrészeket venni?

Vajjon ekkor nem hamarabb leszünk kénytelenek csatátérnek látni kis hazánk dús kalászt hullámzó téreit?

Az orosz czár Erdély földén venne elégtételt!

Erdély földje az összes magyar haza földjének része, érte külön óhajtsunk, akkor — midőn a közös haza érdeke forog kérdésben — nem lehet!

Ha nem óhajtuk csatátérnek látni kis hazánk dús téreit, ezt bizonyára nem az által érhetjük el, hogy tulzott porosz barátok legyünk s a hős franczia hadaeregnek a roppant tuloyomó erő ellen vesztett titküzeteit óriási betűkben, kárörvendve hirdessük; — hanem az által, ha egyetértve, összehitt erővel s azon öntudattal, hogy nem akarunk öseinknek — kik edes hazánkat ezer évig fenntartották — méltatlan utódai lenni — törekcszünk előre, hogy a vész idején, ha az ellenség hazánk borozes részeit vakmerőn megtámadná, ne engedhessünk hazánk szent földjéből egy talpalatnyit is elfoglalni!

Azt írja végül K. Papp Miklós úr: „A békét ugy sem egyedül a győztes porosz fogja dictálni, hanem végmegoldást egy európai congressusban nyerhet s ez bizonyosan gatot tud vetni majd a porosz tehetetlenség s Bismarck étvágyának.” (Melynek most oly nagy barátja K. Papp Miklós úr!)

Ebből megint csak az következik, hogy ha a poroszt vernek meg, minden congressus nélkül is gát vettének Bismarck tehetetlenségének és étvágyának s ekkor valóban több mint valószínű, hogy az orosz czár sem venné fe azt a szerepet, melyet K. Papp Miklós úr nyújt neki, s ha meg tenné, bizonyára inkább fogna e esetben elébe gát vetetni!

Mire való tehát az a tulzott porosz barátság?

Egy magyar barát.

Következő levél küldetett be hozzánk közlés végett:

Kolozsvár, aug. 14-kén, 1870.

T. szerkesztő úr! Tegnap este 7 órator két kisebb gőzcsónok között a Magyar Nádas és Bács közöti vonal nagy kanyarodásánál egy kis öszettközés történt, mely némi csekély kellemeilenségeket vont maga után.

Az egyik gőzcsónok Kolozsvárról elindult volt, hogy a VII. osztályon levő dolgozókat haza szállítsa, a másik Egerecsről néhány urat és a vasutépítő társaság néhány hivatalnokait hozta Kolozsvárra.

Ezen arak közül három nagyobbzerű sérülést kapott, a társaság hivatalnokai közül egyik nagyon megsérült, a másik pedig lábát törte, éppen a midőn a waggonból akart kiugrani.

Midőn ezek daczára azon szerencsés helyzetben vagyok önnel tudatni, hogy ezen sérültek már gyógyuló félben vannak. *)

Ezen tudósításom után maradok tisztelettel
Waring testvérek és Eckersley
névében
George Kilgour.

A csataterőről.

A porosz sereget a francziák makacs ellenállása nem kevésbé megzavarta és ezeknek csak ugy szükségük van időre, hogy a döntő küzdelemhez készüljenek, mint a francziáknak, kiknek hasonló érdekekben áll, azt lehetőleg messze tolni, részint, hogy lehetőleg kedvező posztóba helyezkedhessenek el, részint hogy a szenvedett csapatok erkölcsi hatását paralizálhassák. Ha a francziáknak sikerül nagyobb csapatok nélkül a Mosel folyam vonala mögé jutni, ha erejükkel vonhatják ott azon csapatokat, melyek a hadihajón működésre voltak szánva és a római csapatokat, melyeknek 10 évi kelettel Besancon és Belfortban összpontosulva lenniük, ha a szerelő félben levő negyedik zászlóaljokat kiállíthatják, és ha a honvédelem támogatására némileg számíthatnak, — akkor oly erős állásban lesznek, honnan a védelem rájuk nézve könnyű, és minden sikerülhet, ha a poroszoknak nem lesz ideje, egyes csapatokat tulerővel támadni meg; és mennyivel jelentékenyebb erőt koncentrálhatnak, annyival nehezebbé lesz téve a működés a poroszoknak, mert a francziáknak itt kedvező állásuk van. Támaszkodva erre dekre, és a Mosel a mellett metzi és thionvillei dűfőre, és hátul, mint második folyamvonalal a Maas sal s ennek erőivel: Metierrel, Sedannal, Verdunnel — addig kerülhetik a főcsatát, a meddig azt elfogadni tanácsosnak tartják, legkivált, ha a metzi elánczolt tábor erőit is felhasználják. Mindehhez erős és jó vezényelt is kívánatik, és egy l. újabb távirat szerint Changarnier tábornok beosztott a tábor-kari közpösz.

Steinmetz tdk. (jobb szárny) és Frigyes Károly hg. (közép) hadai a Mosel mellett és a Saar előtt állnak a Vogesekig, és pedig főerejükkel már franciaia területen, St. Arnoldot legalább már több nap óta megszállva tartják.

St. Arnold egyenes vonalban van 7—8 mfdnyire Metzről, a azon körülményből, hogy német lovas őrjáratok már Metzhez két mfdnyire is közeledtek, következtetnem lehet, hogy a német csapatok már Löhringenbe, S. Arnoldon túl jóval behaladtak, és hogy a francziák előcsapatai nem állnak messze a Mosel előtt. A Mosel vonal Thionville és Metz két támpontjával igen fontos pont, s hisszük, hogy a francziák a főcsatát a Mosel mögött fogadják el, — kényszerítendők az ellentarra, hogy e tekintélyes akadályon a franciaia gyűltegek alatt az említett két főponttal szemben hatoljanak át. Hosszabb folyó-vonalok a jelen hadviselési rendszer mellett csekély akadályul szolgálhatnak a támadásnál, de oly folyamvonalok, mint az említettek, két főpontjukkal és a hátul álló tekintélyes hadsereggel, hozzá még erőteljes védelemmel — sok dolgot adnak a támadónak. Majdnem ugy látszik, hogy a porosz német sereg balszárnyával a koronabneg jutott azon feladat, hogy Elsasból Savernan át Nancy felé megkísérelje Metzzen felül a Mosel átépését, míg hely és idő ezert az 1. és 2. északi hadsereg a koronabg. működését északról támogatni fogja. A koronabg. mozdulatairól még nincs tudomásunk, s feltehető, hogy a hegységen Pfalzbourg mellett Nancy felé még nem haladtak át.

A porosz-német hadsereg kétségkívül mintegy 100,000 — 150,000 emberrel erősebb, a mit nem lehet eléggé nagybecsülni; s tán pár nap alatt nagy súlylyal fog a serpenyőbe bevezedni, — de nem szabad feledni, hogy minél belebb halad a porosz-német had, annál inkább távozik a maga segélyforrásaitól és utánpótlásaitól, hogy a folytonos küzdelmek által, s az utjában eső erődök megszállása következtében napokint veszteni fog erejében és támadási képességében. Saarbrückenből Párisig mintegy 50 mérföldnyi terület van, — a visszavonulási és hadműködési vonala a semleges — Belgium határával itt összeesik, s azért ily hadseregnek, élmezőnye és segély csapatok, valamint más szükséglet szállítása végett, számos intézkedéseket kell tennie, ezt pedig csak csapat-azótosztásokkal lehet eszközölni.

Ellenben a franciaia sereg, ha azon roppant segélyforrásokat igénybe veszi és sikerül a háborút nemzeti háborúvá tenni, nemcsak egyenlő számu lesz Poroszországgal, sőt azt túlhaladja, feltéve, hogy 3—4 hétig lesz ereje ellenállást fejtetni ki a saarbrücken párisi vonalon. A franciaia sereg pedig annyira még nincs oda, hogy otthon e követelménynek eleget ne tchessen. A francziák készülődései ugyan mögötte maradtak

*) Ez előttünk kissé érthetlenné tünik fel. De nem lévén baratai az auziszeknek, elvárjuk, míg a történet szerencsétlenség adatait a hatóság szigorú vizsgálata constatalni fogja.

Enrópa várakozásának, s kormánya fellépésének is, de azért nem lehet az ellenállási erőt teljesen megtagadni a francziától, és csak egy-két nagy döntő csata elvesztése folytán lehetne a francziák ügyét elveszítettnek tekinteni.

A porosz lapok a német haderők állásáról a következőket hozzák: Az első (Steinmetz) hadsereg két (a 7. és 8.) hadtestből, tehát körülbelül 65,000 emberből áll; a harmadik hadsereg (a koronaherczeg alatt) a bajor, württembergi és badeni csapatokból, a mennyiben azok helyőrségek gyanánt nem használtak, továbbá az 5., 6. és 11. porosz hadtestekből áll, s így összesen véve vagy 150,000 embert számlál. A többi német csapatok, — a mennyiben azok a partvédelemre és Berlin védelmére nem szolgálnak — Frigyes Károly vezérlete alatt 230,000 főre tehető; miből ha hozzászámítjuk a 40,000 főre menő gárda-csapatot, a németek összes hadserege 445,000 re tehető.

Ezekkel szemben franciaia részről a következő hadtestek állnak: Metzben és Metz körül a gárda és Frossard hadteste, továbbá Bazaine, l'Admirault, de Failly és Canrobert hadtestei, — összesen 19 gyalog- és 9 lovas hadosztály; a Vogesekben pedig Mac Mahon all 4 gyalog- és 1 lovas hadosztályal. A 7. (Donay) hadtest, mely 3 gyalog- és 1 lovas hadosztályból áll, az utolsó hírek szerint Belfortnál állott a valószínűleg a Mac Mahonnal való együttműködésre van utalva. Vajjon a Trochu vezérlete alatt felállított expedíciós hadtest, mely a keleti tengerre volt szánva, továbbá a zsanadrag, s a liliei, valencienouisi helyőrségek nem vonattak-e szintén Metzbe: az nincs tudva, de valószínű.

Mindebből az tünik ki, hogy a francziák körülbelül egyenlő erővel fognak a harczieren megjelenéni, sőt Metz erői által fedeztetve még azon előnyben is vannak, hogy a csataterítők válszják.

A vörthi csatáról írják, hogy Mac Mahon hadtestének csak balszárnya vett benne részt. A német hadsereg jobb szárnyát a bajor hadtest képezte a első hadosztály Stephan tábornok alatt Ingolheimből Lobsannon és Lampertleobon át előnyomulva a francziák balszárnyát támadta meg, mely a Sauerbach jobb partján a Froeschweiler előtti magaslatokon állt. A csata csak akkor dőlt el, midőn az egyesült németek a magaslatot elhagyva a csataterítők Froeschweiler falut rohammal elfoglalták. Mac Mahon erre az egész vonalon hátrált s a Canrobert hadtest jobbszárnyával egyesült. A porosz koronaherczeg betediknél üldözte a francziákat s az utócsapatot Rorbachnál elérte és szétütötte. A francziák Nancyból egész Chateau-Salainig és Mayenvirig siettek Mac Mahon hadteste elé. Lökészetet s nyílonan fűszereit ágyútegeket is hoztak neki. Mac Mahon barátjának Colson tábornoknak eleste igen elszomorította.

A „Liberté“ a weissenburgi vereségről így ír.

„A fegyverszerencse változhatik, de katonáink hősiessége folyton növekszik; egyetlen hadosztály több órán át föltartóztatta az ellenség tiszser oly nagy csapatát. Sobasem számítottunk arra, hogy mindig csak győzelmeket fogunk regisztrálni; de azt kérdjük magunktól, hogyan maradhatott azon kis hadosztály is, mely kis távolságban állt Straasburgtól, oly hosszú időn át elszigetelve és segély nélkül. Fajljunk katonáink hasztalanul ömlött véré; de e vereség csekély fontosságú, ha ama csatákra gondolunk, melyeket vívni fogunk. Azért bátorság, és tudja meg vitéz hadseregünk, hogy egész Franciaország vele van.“

A második saarbrückeni csatáról következő stuttgarti sürgöny hoz bővebb részleteket. Steinmetz tábornok hadtestének jobb szárnya augusztus 6 kán Bischmissheim, Kekersten, Burb és Manstadt mellett átlépte a Saar folyót s nagy erővel megtámadta a francziák balszárnyát. A francziák az előnyomulokat gyilkos tüzzel fogadtak, melynek a poroszok kezdetben ellen nem állhattak. Azokban két hadosztály Goeben tábornok vezérlete alatt gyorsan segélyükre sietett s az így megszorított csapatok rohammal foglalták el a francziák posztóit.

A franciaia csapatok iszonyu ágyúttűz közepette vonultak ki posztóikból Gross Rossein, Forbach és Eyllingen felé. A porosz csapatok kimertelése folytán, elföldözésükre gondolni sem lehetett. Ezek az éjert az elfoglalt posztóikban töltötték. Saarbrücken majdnem egészen leégett, St. Johann igen sok kárt szenvedett. A Steinmetz hadtest a poroszok állítása szerint legalább 3000 halottat és sebesültet vesztett. A francziák valószínűleg szinte nagy veszteségeket szenvedtek, noha igen jól földött posztóik voltak. A francziák veszteségeit 1500 emberre teszik. Steinmetz tábornok arra törekszik, hogy a koronaherczeg hadseregével összeköttesse jöjjön, mi azóta valószínűleg már megtörtént.

Leboenf tábornoki főnök parancsnoksága alatt Metznel aug. 10 kén 400,000 ember all összpontosítva a német haderő ellen. A chalonai táborban ez idő szerint a mozgósított nemzetörség van felállítva, mint első tartalék. A metzi 5 dik hadosztályból 15 zászlóalj = 29,430 ember, 16 ütég = 3190 ember, a 6 dik strassburgi hadosztályból 10 zászlóalj = 19,870 ember, 20 ütég = 4130 ember,

a 7-dik besanconi hadosztályból 17 zászlóalj = 29,439 ember, 8 ütég = 1518 ember, összesen 87,577 ember áll rendelkezésre. A párisi megerősített nemzetörség 69,000 embert számlál. A mai napig még több központosítás tőnténhetett.

Baselbe aug. 9 ről reggeli 6 óra 32 perczkor táviratozák Straasburgból, hogy a porosz főerég a francziák által a jobb szárnyon Tenestrage és Landrefignél nagyon hegyes téren oly nevesen megtámadtatott, hogy kénytelen volt visszavonulni. Hir szerint a két porosz sereg egyestülése Bazaine serege által teljesen meghinsittatott. Azt állítják, hogy a francziák mátlól fogva folytonos előnyomulásban vannak, közelebbi részletek hiányzanak. Mindegyik vonattal sebesültek s más könnyebb betegek szállították Mühlhausenbe.

Metz, aug. 11. este. Ma egész napon nem volt ütökzet. Az eső folyvást esik. Azon hir, mintha a porozok Nancyt elfoglalták volna, megczáfoltatik.

München, aug. 12. Hivatalosan jelentik, hogy az első bajor hadtest — miután a Vogeseken átment — ma Djemerlingenbe (Saar Unionban) érkezett.

Páris, aug. 12. A mai „Journal Officiel“ egy rendeletet közöl, mely által két csapórségi ezred szervezése rendeltetik el, és Haute Garonne megyében ostromállapot hirdettetik ki.

Franciaia várak.

Most, midőn a franciaia haderő beljebb vult az országba, hogy a várakra támaszkodva a győztes ellenséget feltartsa, a mig kedvezőbb constellatiók közt az offenzívára visszatérhet, szükséges a franciaia várlánczolatot megismertetni:

A Rajna balpartján franciaia területen találjuk Belfortot, mely a párisi, lyoni, berni, strassburgi közlekedési vonalak központjában esik; védi a Rajnától a Sajna völgybe való átmenetet, a vasuti közlekedés csomóját. — Elsősorú tábor van itt 30 ezer ember számára. Besancon, a Doubs folyónál, a Párisba, Chalonsba, Lyonba és a Svájcba vezető közlekedési vonalokat uralja. — Hat erődítvénye van és citadellája, s képes 25 ezer embert befogadni. Feljebb, közel a Rajnához fekszik Uj Breisach, a basel strassburgi közlekedési vonalnal és a Rhone-Rajna csatornánál. Fontos pont a rajnai átkelésre vonatkozólag. Schlettstadt, erődített vértgát tulajdonképen a Lyont Straasburggal összekötő vasut védelmére. Straasburg, a Páris, Lyon és Manheimba vezető vasutak egyesülési pontjánál sulypontja a franciaia operatióknak, a felső Rajnánál, és elsőrangú fegyverhely. Az erődítés orondoyozott sánczozatokból áll, vízzel telt ártokkal, burkony és fogművekkel: legerősebb a Rajna felé. A vaspályák indóbázai az erődítési vonalon belül fekszenek. A legnagyobb hadsértár; 200 ezer ember felszerelésére való anyag van benne összehalmozva és 120 hidkészlet. A jelenlegi operatióiban fontos szerepe lesz.

Következnek a Voges-hegysége melletti erősegek:

Bitsche, Pirmasenz mellett, a Rajna völgyéből jövő három közlekedési vonalnak egyesülési hely. Masodrang hely. Petite Pierre, a Saar völgyébe menő utat védi. Lichtenberg a Moder és Veresviz közti völgyben. Valamennyi nem nagy jelentőségű erő, de jó karban állnak, és mert közel fekszenek egymáshoz, szűkség esetén megis képesek némi ellenállást kifejtetni. Fontosabb Metz a Mosel völgyében; a Lyon, Paris, Luxemburg, Manheim, Straasburgba vezető vasuti vonalok egyesülési vonalánál. Elsőrangú fegyverhely és megerősített tábor 150 ezer ember számára; védelmére 20 ezernyi haderő kell. E tábor rendkívülileg meg lön erősítve 1867 óta. Négy nagy erősege be van már végezve, — s a körülötte levő magaslatok, névszerint keleti és déli homlokzatán szütnen meg vannak erősítve. Nagy fontosságú hely a hadsereg felszerelésére nézve. Thionvillevel együtt elzárja a legvörvidebb működési vonalat a közép Rajnától Páris felé; és földyülhelye egy franciaia támadó hadseregek. Eső rangú erősegg Thionville is, a Mosel partjain. Fontos a Metz felé közeledés miatt, de dominálatik a körülle fekvő magaslatok által. Metz a legnagyobb elsánczolt tábor a franciaia északi és keleti határon, 100 ezer ember számára. Erődítései 1000 ágyúval rendelkeznek. Nél tábornagy fáradozásai folytán tetemesen megerősítették, és támadó háború elősegítése végett átalakították.

A francziák most e várhálózatra támaszkodnak a mi nagyban megkönyviti a védelmet s oly arányban képez akadályt a támadó előtt.

16.053 (1870.)

60.6

Rendelvény.

Két újabb, egy magyar (7) és egy horvát (8) m. kir. távirásziati tanfolyam megtartása válván szűkségessé, azoknak f. évi sept. 1 én Pesten és Zágrábban leendő megnyitása elrendtetett.

Ezen, legfeljebb három hónapig tartó tanfolyamokba felvétetnek azon már 18 évet betöltött, de a 30 dik évet még tul nem haladt hivatali viselőre alkalmas, egészséges testalkatu, s a magyar korona területén született egyének, kik legalább is hat gymnasiumot vagy hat reallandai osztályt,

vagy ezeknek megfelelő katonai szakiskolát végeztek, kiknek jó kézírásuk van, és legalább magyarul és németül, a zágrábi tanfolyamot illetőleg horvátul és magyarul, vagy horvátul és németül tudnak; megjegyeztetvén, hogy más honi vagy idegen nyelvek tudása a más tekintetben egyenlőkkel szemben az alkalmazásnál előnyül számítottatik be.

Az ezen pesti vagy zágrábi tanfolyamba belépi kívánók kötelesek e tekintetbeni kérelmüket az említett tulajdonságokról szóló hiteles bizonyítványokkal felszerelve a földmívelési, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium III./3. táviradai szakosztályához Pesten legfeljebb f. é. aug. 20-áig vagy közvetlenül, vagy a mennyiben már valamely hivatalból vannak alkalmazva, illető előjáróágnak utján benyújtani.

Kik névalán már nőők és családosok lennének, kérelmükben ezen körülményt is említék meg.

A kitűzött határidőn tul beérkező vagy a szükséges előiskolákról, s a más megkívántató tulajdonságokról szóló bizonyítványokkal fel nem szerelt kérelmek nem fognak tekintetbe vétetni.

A felvételtkor minden tanfolyam hallgató kötelese 8 o. é. frtot lefizetni, mely díjért az Európa táv. hálózatnak egy térképét s a szolgálati utasításnak egy nyomtatott példányát is megkapja.

A Pesten magyar, Zágrábban horvát és német nyelven előadandó tantárgyak lesznek:

1. A természettannak villamosságrol, delezességről s ezeknek egymásra való kölcsönös hatásáról szóló része;
2. a táv. gépkészülékek ismertető leírása (géptan);
3. a gépkészülékeknek egymással és az ugyanazon táv. állomásban összejövő vezeték huzalokkal a különböző céloknak megfelelő összekötéséről szóló tan (kapcsolás tan);
5. táviradai szolgálati utasítás;
5. az egyetemes európai táv. hálózat ismeretése (táviradai földrajz);
6. a táviradai számvitel;
7. a táv. vezetékek építészettana;
8. a gyakorlati távirás vagy is a Morseé féle író gépen való sürgönyadás és vevés és evvel járó gépkészülés.

A tanfolyam hallgatók a tanfolyam bevégeztével elméleti és gyakorlati szigorlat alá bocsátatván, képességüket tanúsító bizonyítványt nyernek s az alkalmasoknak ítétek szorgalmuk és képességük-ből szabott érdemsorozat rendében előbb fizetéses gyakornokokul, s ha mint ilyenek arra méltóknak és önálló szolgálattételre képeseknek találtatnak, az időnként üresedésbe jövő állomásokra m. kir. táv. tisztellük fognak alkalmazni.

Kelt Pesten, julius 29 kén, 1870.

A földmívelés, ipar- és kereskedelem-ügyi m. kir. miniszteriumtól.

Vidéki levelezés.

Dicső-Szt-Márton, aug. 7. 1870. — Társas életünk nyomozató egyhangúságát e nyár folytán kellemes, sőt alig remélt kedves meglátések üdíték fel és pedig a szerencsétlen véletlen egész gyöngédséggel s szellemi élvezetek több nemű változataiban sorra részesítte.

A múlt hó elején legelőbb fölkeresett az ifju Salamon János zenetárolatával; — utána csakhamar a n.-enyedi főiskola jó reményű ifjából alakult daltársulat; amazok zene, ezek meg jó rendezett dalszövegekkel tevéen élvezetes óráikat. E közben megjött — a jelenben is itt mulató — Nagy Mihály szintársulata, mely Thálianus bevonysított templomában gyűjté össze közönségünk.

Nem feladatunk előadásait bíráló megjegyzések kíséretében elősorolui; elég ha megjegyezzük: miszerint mi elismeréssel tartozunk ama gyűkezetnek, mely szellemi élvezet törekedik résziesíteni a vidéki közönséget, s elismeréssel ezen közönségnek, mely művészet iránti méltánylatának mindig tele házzal ad kifejezést.

Ezenfölti e szintársulatak a jelenben sokszoros elismeréssel azért tartozunk, mivel alkalmas adott a kiváló jeles művészar: Szerdahelyi Kálmán és Prielle Cornelia kedves látogatására.

Az ünnepeitök ugyanis M. Vásháholty befejezven vendégszereléseket, visszatérő útjokba ejték a Kis Kúszló szép völgyét, s szivesek voltak itten f. hó 4 kén a „Csapodar“-ban és 5 dikén a „Szövetségesek“-ben föllepni.

Megérkezéskörül gyorsan szétterjedő hír összevonta a vidéki és telmésig nagy részét, s szüntemük — az előadás mindkét estéjén — szűk lett az élvgyök befogadására. A művészi előadás gyönyörében elmerült közönség, önkénytelenül eliragadó lelkesedése, éjlen és tavaszihar között, virágkoszoruk özőnével fejeste ki tiszteletét, s a szellemi élvezet legkedvesbikéért — köszönetét.

A megyei tisztikar és helybeli birtokosok pedig 5 kén tiszteletükre hatvan terített üszebédet rendeztek, melynek folyamát a kedélyesség és az újból megjött ifj. Salamon zenéje mellett, különbözően fűszerezék még a csinos és szelleműs felköszöntések, a művészpárért, — a vándorszimfóniáért, azok egyes tagjaiért, mig végre, ősi szokás szerint, „éljezes“ nélkül nem maradt az asztalok körül ülök egyike is.

Mint minden a világon, egy a művészet és művészek iránti izületnek ünnepevé szentelt ez ünnepnapunk is végei, rit, s már tegnap kora reggel oly őszinte tisztelettel fogadtott vendégeink tovább folytatták útjukat a főváros felé. Azonban szívbőlük állandólag megmarad kedves emlékül; sőt ez egyszerű helység története a jövő kor számára is meg fogja őrizni emlékét ez ünnepes eseménynek, tanúságul annak, hogy egyfelől a közönség méltó vala ily kitüntetett művészek látogatására, másfelől, hogy azok érdemeinek nem csak elismerésére, de méltánylására is lelkesült készséggel bírt.

A még itt maradt színársulat talán még a héten át fog menni Lúdasra. Óhajjuk, hogy a művészet érdekében kedves és méltányló fogadtatásba részesüljön.

V. kimutatás

a Kolozsvár sz. kir. városában alakítani célba vett magyar kir. honvéd zenekar alapjára, ugyan- csak Kolozsvár városában A) bel-szén tized- ben Barabás Ferenc és Zicha Ferenc urak által gyűjtött önkényes adakozásokról.

Br. Huszár Sándor 15 frt, özv. Kvardasonné 10 kr, Porm József 1 frt, Langer Károly 40 kr, Strasserné 1 frt, Májor 50 kr, Tamási Bogdáné 20 kr, Reinisch Ágoston 1 frt, gr. Bethlen Poli 1 frt, Áspisné 20 kr, Schütz József 1 frt, özv. Vertán István 50 kr, Clifa 50 kr, Kristó Julia 1 frt, Hermely János 1 frt, Kegyesrendi ház 2 frt. A) összesen 26 frt 40 kr.

B) Külkőzép tizedben 1) Bertlef János és Kiln Károly urak gyűjtése: Konez János 1 frt, Barabás Károly 30 kr, Vecsán Tudor 20 kr, Salamon Mózes 30 kr, Acszámán János 30 kr, Nevelics Joachim 30 kr, Kilyén Mihályné 20 kr, Besztercei György 20 kr, Fischer Elias 20 kr, Sipos Gereon 20 kr, Kovács János 10 kr, özv. Mandel Weiszlé 20 kr, Kiln Miklós 30 kr, Mendel Lázárné 10 kr, Sváb János 10 kr, Kiln István 20 kr, Gombos József 20 kr, Toth István 1 frt, özv. Úveges Tamásné 10 kr, Kovács József 20 kr, Kis Marion 20 kr, Meskó Bogdán 10 kr, Orosz Andras 30 kr, Beasi Károly 16 kr, Aush Izsák 10 kr, B) — 1) összesen 6 frt 56 kr.

2) Asztalos Péter és Molnár Márton urak gyűjtése: Oszfeld József 10 kr, Csizsár Sándor 10 kr, Prájsz Florián 10 kr, Szlavicek Rajmund 20 kr, Kolozsvári János 10 kr, Kerekes Áron 50 kr, Szabó János 20 kr, Bárczi Pal 40 kr, Gombos Sándor 20 kr, Kelemen János 10 kr, Altman Béni 15 kr, Drenkó József 20 kr, Ceukai György 10 kr, Gábor Miklósné 20 kr, Kleofáz Izidor 10 kr, Farkas Dani 20 kr, Egy valaki 20 kr, Bányai Károly 20 kr, Moldován Gergely 50 kr, Eduard Fieber 10 kr, Vitskovits Samu 10 kr, Weisz Lázárné 30 kr, Neufeld József 15 kr, Zegrán Flora 10 kr, Fekete Andras 10 kr, Augustin Moricz 10 kr, Izsáki Simon 10 kr, B) — 2) összesen 4 frt 90 kr.

C) Kétvizközi tizedben, Stark Alajos és Warga Daniél urak gyűjtése: Warga Daniél 1 frt, Warga Ferenc 50 kr, Frank Kiss János 50 kr, Szentpéteri Gábor 1 frt, Szentpéteri János 50 kr, Dalcu Samu 50 kr, Valaki 50 kr, Kerekes Márton 1 frt, Matskai Samu 1 frt, C) összesen 6 frt 50 kr.

D) Egyletek a társulatok: a) Gondoskodó pénztári társaság 100 frt, b) Victoria bizottság 10 frt, c) Asztalos czéh 5 frt, d) Fazekos czéh 5 frt, e) Fésűs czéh 5 frt, f) Gombkötő czéh 5 frt, g) Kalapos czéh 2 frt, h) Kovács czéh 5 frt, i) Magyar szabó czéh 5 frt, k) Német szabó czéh 5 frt, l) Szijgyártó czéh 5 frt, m) Tabács czéh 5 frt, n) A felszított II-ik temetőkezelő társulat 5 frt, o) Timár czéh 10 frt, p) Csizmadia czéh 15 frt D) összesen 187 frt.

A jelen kimutatás főösszege: 231 frt 36 kr, mely a korább közlé tette I. IV. kimutatásokról szerinti adakozásokkal együtt, kézzepénben 854 frt 45 kr, o. becsben és 2 drb. urb. kövénnyben: 200 frt.

Kolozsvárt, augusztus 10 én 1870.

UJDONSÁGOK.

— ? A „Wanderer“-nek távirják Pestről: Andrássy a király azon kívánságáról tett itt jelentést, hogy a honvédség tisztikarának $\frac{2}{3}$ a az 1848/49-i honvédszerek sorából vételesek.

— ? Bécs környéke most éjjel a táborozás élénk képét nyújtja. Ó felsége ugyanis elrendelte, hogy a Bécsben lévő csapatok az éjjeli előőrsi szolgálat s tábori portyázásban gyakorolják magukat; minek következtében a csapatok minden este 7 órakor kivonulnak a fibradorfi s neulerchenfeldi tere, s csak reggel 7 órakor térnek vissza.

— ? A Budapesten állomásozó sorhadi ezrednek néhány nap óta esti hadgyakorlatokat tartanak a Rakoson. A legutóbbi gyakorlat, szép holdfény mellett, meglepő szép látvány volt, melyen a nagy számmal gyűlt fővárosi közönség is gyönyörködött.

— ? Bécsben munkásdemonstratio volt. Mult pénteken oly nagy volt a zavargás, hogy csak a katonaság beavatkozása vetetett véget annak.

— ? A két gyorsirásati tanfolyam, melyet a közoktatási miniszterium a középiskolai tanárok

számára rendez a szünetidőben, megnyitott s meglehetősen számú hallgatókat mutat fel, a mennyiben összesen már 106 on jelentkeztek. Údvös intézkedés, mely mind az illető tanárok, mind az új nemzedék tekintetében egyikét képezi legszebb s leg-messzebbtől közoktatási reformjainknak.

(—) A vasúti indóház is pályaudvar már úgy szólva egészen rendbe van hozva. E hely naponta élénkül, s mikor az idő is kedvez, mint a mult vasárnap történt kivételesen, a kocsi és omnibuszok szakadatlanul robognak arra felé; részint az újságnyak, részint köteleesség azamosokat vona oda. Tegnapelőtt tizenegy gőzmozdony volt már az indóháznál, azok között 9 nagy és két kisebb, melyek a szombati vasúti összeköttetés alkalmával megrongáltattak. Mintegy 120—130 szekér áll a sínekben, melyek nagyobb részint teher-szekerek, személyszállító még eddig kevés érkezett. Az itt lévőknél azonban izlésteljesek, elegánsak. A vendéglő is megnyitott, a derek konyha és pontos szolgálat miatt nagyon látogatott. Kár, hogy e czélra oly kevés és szűk szobákat rendeztek be.

— ? Biasini gyorskocsija, mely Kolozsvár és Beszterce között állandó összeköttetést hoz létre, vasárnap reggel 4 órakor indult el innen s tegnap reggel 6 órakor vissza Besztercéről, s ugyancsak tegnap este 8 órakor már visszaérkezett. Az első menet megnyitási ünnepélyén többen vettek a tulajdonossal együtt részt, ki nek ismert vendégzere- teteiben részestültek az egész úton. Ugy hisszük, főlöseges bővebb ajánlattal kísérőnk ez intézetet; Biasini neve kezesedik, hogy gyorskocsija, mely Kolozsvár és Nagy-Várad s korábban még Szolnok között két évtizeden át majdnem egyedül és pedig a közönség teljes meglegedését kinyert összeköttetési közeg volt, beszterce kolozsvári új pályáján is tömeges részvétellel fog találkozni.

(—) Elismeréssel emlíjük meg, hogy a városi rendőrség a mult vasárnap reggel szemlélt tartott a kolozsvári gyümölcsárúok szekere és árú asztala fölött és nagy mennyiségű éretlenséget el- kobozott. Tebát valahára. Hanem itt még nincs vége mindennek, mert piacunk e tekintetben kifogyhatatlan, azért a fogyasztó közönség érdeké- ben óhajjuk jövőre is a jó felügyelést.

(—) Kinevezés. Generich Antal, m. kir. egye- temi segédorvos és a szt.Rókus kórház főorvosa, kinevezetett kolozsvári orvossebész kir. taninté- zethez kórhonczitani és törvényszéki or- voston tanárának.

(—) A honvédelmi miniszterium tudtára adja a honv. kerületi- és zászlóaljparancsnokoknak, hogy a besorozott bármely felekezeti lelkészek a zászló- aljaknál csak mint ilyenek és nem katonai szolgál- latra alkalmaztassanak; a védelmi törvény értelmében csak akkor szoríthatóknak katonai szolgál- latra, ha a lelkészi állapotot elbányíták.

(—) Miután gyakran előfordul, hogy a sza- badságot állomásokra kinevezett honvédtisztek most nyújtják be lemondásukat, József főherceggel fel- kérte a honv. miniszteriumot, ténne a honvédtisz- tek lemondását közzé, hogy tudja meg a nemzet azok számát, kik a jelen válságos időkben állásuk- tól visszalépnek.

+ Az osztrák-magyar hadsereg számára leg- nagyobb gyorsasággal készülik a mirailleuse-öket. Közélebről Werndl fegyvergyárában 100 darabot rendeltek meg a francia mintára. A magyar kor- mány a Siegl féle fegyvergyárral lépett alkuba 100 darab készítése végett.

— ? A havi orvosi szolgálat szabályozására kiküldött bizottság befejezte nagy terjedelmű, No- vák honvéd törzskari orvos elölkele alatt készí- tett munkálatát s benyújtotta a miniszteriumnak. Hegedűs törzskari orvos külön véleményét adott be.

— ? Egy régi s nagy méltánytalanságot tesz jóvá a közös hadügyérsg egy tervezett rendelete, mely szerint a katonai zenekarok karmesterei tisztí- rangra emeltetnők s nyugdíjban is részesülnek.

— A „Magyar Polgár“ 94 ik számaának rend- kívül mellékelésben, egy „rendkívül“ munkatára, áthatva a francia fegyverek vereségén érzett kár- örömtől, felmászik az alaptalan reafogás ngorka- fájára s azzal gyanúsítja a „Közöny“-t, mintha stratégái „rég bebizonyították (volna), hogy a né- met hadsereg a mirailleuse jelvénye alatt küzdő ovislatio harcossainak egy reggelre sem elég falat.“ Ily colossalis badarságot csak a „Magyar Polgár“ valóban rendkívüli munkatára képes kidolgozni; a „K. Közöny“ ben senki se talál- hat egyetlen szót, mely ilyesmiről szólna, avagy csak arra célozna. Ép oly kevéssé létezik a „K. Közöny“ távtörvényei közt olyan, mely Mac Ma- hon wörthi diadalát hirdette volna, bár pedig a „Magy. Polgár“ rendkívüli (!) munkatára erre épít a francia veszteségek felett ujjonzó oktalán- kodását. A „Magyar Polgár“ szerkesztőjétől Papp Miklós úrnól kérde: azt véli, hogy ily légből ka- pott ráfogásokkal lehet lapját érdekessé ten- ni? s hogy az ilyen eljárás emeli a lap tekinté- lyét? Ha ez a meggyőződése, ajánlom. Mert erős bitem, hogy az effele gyerekség nem találkozik a „Magyar Polgár“ t. olvasóinak sem izlésével, sem tetszésével; sőt valóságos sértés föltenni rájuk azt, hogy ily szellemi eledelben kedvük telik.

A „Magyar Polgár“ egyik olvasója.

— ? Beküldetett a kolozsvári kisegítő-pénz- tár-egylet 1870. május 29 kén tartott XIII. közgyű- lésének jegyzőkönyve, melyből a következőket tart-

juk kiemelendők: az igazgató-választmány jelen- tése szerint az egylet részvényeseinek száma a mult 1869 dik évben 576 taggal szaporodott. A forgalmi tőke 1869 végén 1.691.950 frt 20 krt tett, mi a virágzás oly fokát jelzi, hogy csak becsüle- tére váhat az egylet vezetőinek. A kölcsönös se- gélyezés tekintetében, mi föfeladata e társulatnak, szintén tekintélyes öszseggel találkozunk, ugyanis a kölcsönadott: 7.270.076 frt 2 krból visszafizet- tek: 5.653.951 forint 46 krt; fennmaradt tebát 1869. év végén 1.616.124 frt 56 kr. — Az 1868. évknek az 1869. üzletiévvel való összehasonlításból tűnik ki leginkább, mily folytonos emelkedésben van e péozintezetünk; ugyanis a tagok száma, mint már említett, 1868. óta 576 tal szaporodott, a for- galmi tőke: 271.909 forint 54 krral, a forgalom: 1.473.049 frt 52 krral, a kölcsönösszeg 1.164.764 frt 37 krral, a betételek 193.194 frt 91 krral stb. Végül fölemlitendők találjuk, mint a közgyűlés egyik főmomentumát, azon az igazg. választmány által indítványozott s a közgyűlés által el is fogad- tatott határozatot, miszerint a kolozsvári polgári kereskedelmi iskola költségeinek fedezésére a még 1865 ben megszavazott 800 frtot átengedi s a tan- intézet megnyitásától kezdve, 1000 frtra szaporít- ván, folyó.á is teszi.

— ? Dumont francia tábornok Antonelli előtt egész ékeszülással bizonyította, hogy a pápának nincs mit félni az olasz királytól. „Édes tábornok — felelt erre a bíres bibornok — három em- ber van a világon kik épen az ellenkezőről van- nak meggyőződve: egyik én, a másik én vagyok, a harmadik pedig maga az — olasz király.“

(—) Douai tábornok. A weissenburgi csatá- ban elbuoyt Douai tábornok 52 éves volt. A tá- bornok a hadsereg legszebb alakjai közé tartozott. Magas, nemes termetű, szeretetreméltó, önértetes modor jellemezte. Homloka magas, tiszta, tekintete nyugodt, arcvonásai szépek, szabályosak. A ve- szély pillanatában egész modora átváltozik, szeméi fölcikázóak, úgy látszik mintha nyergében növe- kednék. Hangja közmondásos volt. Iy zengzetes, átható hang nem létezett a hadseregben. Általán- san úgy nevezték, hogy ő a hadsereg Emanuel Magója. Ő igen kitűnő lövész volt. A „Gaulois“ a tábornok czélozási ügyességét avval jellemző, hogy ha vele szembeitenék a koronás Vilmos királyt, s lenne a távol köztük bármily nagy, Douai letűvi a király fejéről a koronát, a „sas Vilmosnak“ haja szála sem gördül meg. Mint Bazaine, ugy Douai is a közlegényeségen kezdé a katonai pályát. 1849 ben kapitány volt s igen kitűnt Róma ostromálás. A krimi hadjáratban alezredes a 20 dik seregre. Ő volt egyike az elsőnek Malakow ostromálás. Magentánál ugy verekedett, mint egy oroszlan. Vi- tézségének elismerésül a csatatéren dandárparanc- snok lön. Azután Mexikóba ment s ott fényes ba- bérokat gyűjtött. A jelen háborútól általánosban azt várták, hogy megozza Donainak a marsall botot. A végzet másként akará; s a vitéz genialis férfiú a becsület mezején elhalt.

(—) Párisból mindennap 500.000 adag élé- lmet küldenek a hadseregnek. Minden adagban, két- szerrelt, riza, fűzélék, cukor, kávé, pálinka és bor van. A kenyeret tábori kemencékben sütik, me- lyeket 3 óra alatt fel tudnak állítani, s a sütéssel 250 ily kemenczénél ezer munkás foglalkozik.

— Osztrák-magyar nyomdász-gyűlés fog Pea- ten tartatni e hó 14. és 15 kén, mely a III dik ál- talános nyomdász gyűlés lesz. A tanácskozásk a városi vígadó ét.erményben lesznek. A napirend fő- pontjai a következők: az osztrák magyar egyletek évi jelentései, a tanonczügy szabályozása, segélyző- egylet alapítása foglalkozásnélkűliek számára. Az első nap tanácskozási ideje reggel 9 től d. u. 2 óráig, a második napé reggel 9 órától 12 ig fog tartani.

Kimutatás

a tordai kisegítő pénztár-egylet 1870. évi julius havi forgalmáról.

Bevétel:

Péoztári maradék junius hórol	9390 frt 92 kr.
Reudes és rendkívüli betételek	11,960 „ 29 „
Könyvdij	15 „ — „
Kamatokban	724 „ 80 „
Bélyegdíjban	35 „ 65 „
98 tagtól visszafizetett kölcsön	30 685 „ — „
Összes bevétel:	52,811 „ 66 „

Kiadás:

107 váltó mellett kölcsön	34,575 frt — kr.
Összes kezelési kiadás	105 „ 52 „
Bélyegre	35 „ 65 „
Betét visszafizetés	14.073 „ 90 „
Összesen	52,811 „ 66 „

Wolff Gábor, Májai István, Szentpéteri Antal, igazgató. könyvvezető. péoztárnok.

KÜLFÖLD.

Saarbrücken, aug. 11. Ma délután — a porosz király elutazása előtt — a francia néphez proclamatio bocsátott ki, melyben a király eze- ket mondja: „Mintán Napoleon császár mind vizen,

mind szárazon megtámadta a német nemzetet, mely a francia nemzettel békében kívánt és kíván most is élni, átvevém a német hadsereg parancsnok- ságát, hogy a támadást visszautasítsam. Én a fran- czia katonákkal és nem a francia polgárokkal folytatok háborút. Utóbbiak ennélfogva szemlyük és vagyonuk tekintetében teljes biztosságot élvez- nek mindaddig, míg a német csapatok elleni ellenséges vállalatok által saját magukat az oltalmi jogtól meg nem foszják. A parancsnokok rende- zályokat fognak megállapítani azon községek és egyes személyek ellen, kik a hadi szolgálatok el- lentébe helyezik magukat; a parancsnokok azon- képen szabályozni fogják mindazt, a mi a requi- sziókra, a német valuta érték különöbözletére, és a csapatok s lakosság közötti egyes forgalomra vonatkozik.“

Berlin, aug. 10. A „Kreuzzeitung“ által 9 kén „A semlegesek“ felirattal közzétett cikkre vonatkozólag, mely kijelenti: „Bizonyos semlege- sek a jelen perczben már sokat adának érte, ha miódjárt kezdetben beléptek volna a harcba; ránk németekre nézve azonban bizonyos semlegesek maguktartása mindig igen emlékezetes fog marad- ni.“ A „Nordd. Allg. Zg.“ félhivatalosan írja, hogy a „Kreuztg.“ ezen cikk politikai körökben méltán megütközést gerjeszt. E lap fel van hatal- mazva annak kijelentésére, hogy az ezen cikk alapját képező nézetek, a semleges hatalmak ma- guktartásáról, sem a tényleges viszonyoknak, sem a kormány nézeteinek nem felelnek meg.

Hir szerint porosz ügyökök álkudozásban állanak az Egyesült Államokban több hadihajó, s különösen a „Stevens Battery“ még egészen el nem készült roppant pánczélos hajó megvásárlása végett, mely Stevens Edwin örökösének tulajdona és New Jersey állam számára van szanva. Azon- ban az Egyesült Államok tengerészeti hatóságai nem akarják megegedni e reottott hajóknak ide- gen kezébe jutását, s azt a hajóhad számára szándékoznak megvásárolni. E hajót 1 millió dol- lárba becsülik, azonban 3 millió dollár költetett rá.

A „Journ. des Debats“ nak egy madridi le- vele szerint, a carlisták hadkészenléteiben a fran- czia batárszéli hatóságok által megbabitratván, kénytelenek voltak hadjáratit tervüket jobb időkre balasztani. Ők Spanyolország védenzei, Szt. Ja- kab ünnepe az alkotmányos csapatok elleni puska- lövésektől akarták megünnepelni. Már a jel ki volt adva a fölkelésre, midőn két nappal előbb, mint annak meg kellett volna történnie, elleparancsok érkeztek, s minden harci álmot elenyészett. Prim tábornoknak egy közlő államcsinyjéről beszélnek.

Mint Washingtonból 5 ről távirják, alaptalan azon közlés, mintha Leo, Johnson és Sheridan tá- bornokok Francia- vagy Poroszország számára följajulották volna szolgálatukat.

Kopenhága, aug. 10. Orosz. és Angolor- szág minden erejüket felhasználják a dán kor- mányra, hogy ezt a semlegeségben megmaradása bírják. Orosz. és Angolország egyidejűleg a fran- czia kormánytól is lépéseket tetek, hogy Dánia semlegeségét ne compromittálja.

Florencez, aug. 9. A lapok azt hiszik, hogy Franciaország eddigi vereségei, a szövetségi szer- ződés daczára nem igazolják Olaszország beavat- kozását. Malaret a miniszteriumot, mely nem tudja mihez fogjon, az actioba igyekszik vonni.

Florencez, aug. 10. Az „Independence“ azt állítja, hogy az olasz kormány által a semleges hatalmasságok között létrehozandó egyetértés végett Londonban megkezdett tárgyalások közel állanak a célhoz.

Az angol katonai hatóságok már szintén hoz- záfogtak a mirailleusek gyártásához. Nemcsak hogy lö kísérletek fognak történni egy, a woolwich-i hadi-arsenálban már régóta meglevő ilyen mű ké- szülékkel, hanem hirszerint több más mirailleuse- mintát is vannak Amerikából, s a szárazföldről, néhány hét alatt Schreburyness-be; — s orre tta- tént azokkal is meg fognak kezdeni a lövésai gyá- korlatok. Az összes angol sereg főparancsnoka f. hó 5-re jelenté be latogatását a woolwich i arse- nálban. Amaz élettelen tumpa kinézés, melyet e város az állami hajógyár bezarása, s az arsenálbeli munkálatok megszorítása óta tüntetett föl, — most egyszerre elenyészett. Mindazon boltok, melyeket evők hiánya miatt be kelle zárni, ismét kinyitattak, s birtokosaik jó üzletet csinálnak. Ez nem is csoda, mivel a kocsigyárió s ágyuműhelyekben mintegy 5300 személy nyert foglalkozást; — s még folyvást újabb munkások fogadtatnak föl. Ama lövegek, kocsi s kieszletek, melyek s krimi háboru óta háborítlanul feledtek a nagy raktárban, elvételtek; — a fa művek kijavítottak, a kocsi megpróbáltatottak, a kerekék másokkal helyettesít- tetnek; — szóval mindaz, mi a tűzérsghez, s a szállítási ügyözv tartozik, rendbe hozatik, egészen a csaták s szjjak kijavításáig. Azonban a leg- fontosabb munkák az ágyu gyárban, s a bomba- öntődében történnek, melyekben számos munkába vett Armstrong ágyuk, s más nehéz ágyuk készit- tetnek el.

Legújabb táviratok.

A „Pesti Napló“ írja aug. 13-ról. „Megbízható bécsi magánútdíjtársaságunk szerint tegnap már kezdetét vette az óriási népküzdőlemez Metz környékén. A csata megkezdődött, de a roppant tömegek folytán, melyek benne részt vesznek, alig várható, hogy döntő módon egy nap alatt befejeztessek. Azért még akkor is korainak tartják a tegnapi este Bécsben elterjedte volt azon híreket, hogy a poroszok centuruma teljesen szétugrasztották, ha a nagy engagemet tegnap reggel valóban megkezdődött.“

Metz, aug. 12. este. Az ellenséges

előhad eleje egészen a frouardi pályaudvarhoz érkezett, de visszavetett, tisztje elfogatott. A francia lovasság kémjárát intézett a Nied mellett, az ellenséges őrzékek igen előre nyomultak, de a sereg zöme még messze van.

Metz, aug. 13. (Délelőtt.) Az ellenséges őrzékek a Moselvölgybe terjesztették ki utjokat. Egy csapat pillanatnyira megszállta Pont-Moussont. A Marquerite lovas dandára odahagyta a tért az ütközet után, melyben a francziák harmincz foglyot ejtettek. Folyvást számos kémet fognak el.

Páris, aug. 13. Tízezer tengerész-katonát soroztatott be a hadseregbe. A Dániához újabban intézett szövetségi javaslat megírsult. Hírlik, hogy a semleges hatalmak képviselői fel vannak hatalmazva, a megalakulás után azonnal, az új kabinetnek congressust hozni javaslatba, mely — négyheti fegyver-nyugvás alatt — valamelyik semleges városban fogva tartatni. Az illető javaslatok kezdeményezése — hirszerint — az orosz kormánytól származnék.

Róma, aug. 13. A porosz követ Armin, a porosz királytól egy sajátkezü iratot nyújtott át a pápának. Hirszerint a pápa igen

élenk örömmel így szölt környezetéhez: A pápai szék megmentése Poroszországtól jövend. A jezsuita-párt a porosz győzelem által nagyon el van ragadtatva.

Basel, aug. 13. A francia cs. herczeg még Metzben van; ez utóbbi hely és Nancy között 20,000 francia áll.

Gabona ár Kolozsvárt aug. 11-én 1870.
(Alsó a. mérő, középár.)
Tisztabúza 5 frt 26 kr. Elegybúza 3 frt 90 kr. Rozs 2 frt 80 kr. Árpa — frt — kr. Zab 2 frt 40 kr. Törökabúza 2 frt 70 kr. Pityóka 1 frt 82 kr. Marhabús fontja belváros 24, külvárosban 21 kr. Tulajd. és felelős szerkesztő: **Sándor József.**

HIVATALOS.

6358/307 sz. 340 2-3

Hirdetmény.

A zsilvölgyi kincstári közzénekedés a Petrosény melletti kincstári rakadó helyen a wagonba felrakva, és (6t) 5°/₁₀₀ túlsúlyal mérve, következő képpen határozatott meg:

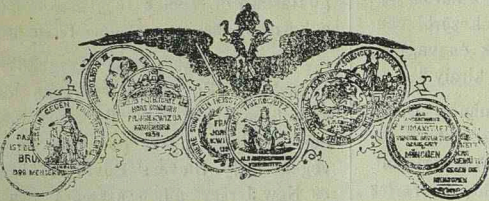
egy vámmáza apró és darabos közzénekedés (melange) **30** (harmincz) **kracjzár**, egy vámmáza nagy darabokból álló közzénekedés **40** (negyven) **kracjzár**.

A közzénekedés melletti megrendeléseket a fentebbi árakon a petrosényi m. k. k. szénbánya hivatal teljesítendő, hiteles kivánt szállítványokra azonban kivételes engedélyt a kolozsvári m. k. bányaigazgatóság adand.

A m. k. bányaigazgatóságtól.
Kolozsvárt, 1870 augusztus 8 án.

HM HIVATALOS.

(344) 16/8 (1-2)

Cs. kir. szabadalm.

KORNEUBURGI MARHAPOR,

melyet a cs. kir. osztrák, a kir. porosz és kir. szász kormányok szabadalmaztak, hamburgi, londoni, párisi, müncheni és bécsi érmekek kintintettek, s az angol királynő, valamint a porosz király ő Felségei istállóiban a legjobb sikerrel használtak, évek során a következő bajokban bizonyult hasznosnak.

Lovaknál: jőféle és veszedelmes mirigy, nátha, torokgyék, rozsfereg ellen; különösen alkalmas a lovat kövéren és tüzesen tartani.

Szarvasmáhnál: beteges tejadás ellen, mikor emésztési baj miatt az állat kevés nagy rosz tejet ad, melynek minőségé ezen szer használata által meglegő gyorsan javul; továbbá vértézés, nádly, kór- és puffadás ellen; használata teheneknél a bornyuzás ideje alatt igen hasznosnak mutatkozik, s gyenge bornyak is használata által tetemesen javulnak.

Juhoknál: májnádly, rothadás ellen, és az altesti szervek rendetlen működésénél, midőn ennek következménye az oka

Egy nagy pakk ára 84 kr., kicsinyé 42 kr.

Helyreépítő folyadék (Restitutions-Fluid) lovak számára

KWIZDA FERENCZ JÁNOSTÓL Korneuburgban.

Egyetlen, mely a magas cs. kir. gyógyászati hatóságtól szorgosan megvizsgáltatott s azután ő Felsége I. Ferencz József császár által kivált. szabadalommal kintintettetett.

Ezen szer a lovat legkésőbb koráig, még a legnagyobb erőltetés esetében is, kitartóan és bátoran tartja s különösen nagyobb fáradsalmak előtt erősítőül, fáradsalmak után erőpótlóul szolgál; hasznos továbbá közzvény, bémulás, rezgőin daganat, marjulás, bóllás és rokkantság eseteiben, a miről elismerőleg nyilatkoztak: Auersperg R. ő herczeg, Glanach-Schlönburg gróf, Csáki Agoston gróf, Csáki Zénó gróf, Sprinzenstein gróf, Kuhn gróf, Hartmann alezredes; Meyer W. az angol királynő főlovászmestere és Langworthy M. főállatorvosa; dr. Knauer a porosz király ő Felsége fő lovásza; a Hohenlohe és Ysenburg hercegi istálló felügyelői; Hoffern lovak, Direct felügyelő, Buchwald W. első lovászmester a cs. kir. Terézakademián; Steinbach G. V. Ester Ferencz osztr. főherczeg ő cs. Fensége lovászmestere; Steinbach Gusztáv, Sapiaha herczeg főlovászmestere; továbbá a cs. kir. osztr. lovasság több osztályai.

Egy palack ára 1 frt 40 kr. o. é.

Lókörm-ír, törékeny, cserepes köröm, sat. ellen.

Egy doboz ára 1 frt 25 kr. o. é.

Körömpata-por, lovak nyirothadása ellen; 1 palack 70 kr.

Eblabdaesok, zsigora, görcs, vitustáncz, közzvény s az ebek közönséges betegségei ellen.

Megbízható szer az ebdth ellen.

Egy doboz ára 80 kr. o. é.

Erótápszer lovak és szarvasmarháknak, elerőtlenedett állatok gyors fűsegéllésére, felvidítására s a hizás elősegítésére.

Egy nagy láda 6 frt. kisebb 3 frt. Egy pakk 30 kr. o. é.

Disznó-por, csontfene ellen.

Egy nagy pakét 1 frt 26 kr. Kis pakét 63 kr. o. é.

Gyógy-por, házi majorság számára, a lúdat, kacsák, tyúkok, gyöngytyúk közönséges bajai ellen.

Egy pakét ára: 50 kr. o. é.

KWIZDA állatgyógyászati készítményei valódi minőségben kaphatók:

Kolozsvárt: **Wolff János, Karvázy József, Csiki Imre** urnál.
Szebenben: **Zóhrer Ferencz** urnál. Brassóban: **Hessheimer I. L. és A.** urnál. Brassóban: **Gyertyánffy és fia** urnál. Segesvárt: **Teutsch J. B.** urnál. Sepsiszent-Györgyön: **Benkő és Csutak** urnál.

OVÁS: Családások kikerülése végett kéretik Kwizda Ferencz János Helyreépítő-folyadékát, a mely egyetlen, a mely cs. kir. szabadalommal van kintintetve más hasonló, vagy hasonló nevezettel bíró készítményekkel össze nem téveszteni. Tessék továbbá a Korneuburgi marhapornál arra ügyelni, hogy csak azon pakétek valódiak, a melyek az alatt látható névönést mutatják vörös színben a raggyejen.

Kwizda F. János.

„VICTORIA“

biztosító társaság Kolozsvárt.

Biztosítéki alap.

Alaptőke	1.597.700 frt — kr.
Tartaléktőke	26.894 „ 75 kr.
Dijtartalék	667.779 „ 39 kr.
Kártartalék	14.955 „ — kr.
Évi bevétel	1.500.000 „ — kr.
Összesen	3.807.329 frt 14 kr.

Forgalom 1869-ben.

Biztosított érték	122.796.234 frt — kr.
Bevétel	1.427.066 „ — kr.
Kárfizetés	337.466 „ 92 kr.
Összes kárfizetés:	
1865 — 1869 ben	838.560 „ 92

Biztosít megszállt olcsó díj és különös kedvezmények mellett: a) szalmás gabona és takarmány-neműeket, asztalokban és boglyakban, úgy szinte fedél alatt, benn a helységben vagy kinn a mezőn (gabona neműeknél a biztosítás érvénye elcséplés után a magra is kiterjesztetik, mihelyt annak lerakodási helye előre bejelentett). b) épületek, mint: lak és gazdasági épületeket, gyárak, malmak, templomok, stb.

c) **lakházakban:** butorokot, tükrök, képek, órák, szőnyegek, üveg- és porcellán neműek, függönyök, férfi és női ruhák, ágy, asztal- és felhőneműek, könyvek, konyha-eszközök stb. stb. szóval minden névvel nevezendő, egy házartáshoz szükséges kellekeket;

d) **gazdasági épületekben:** szekerek, ekék, szának, egyéb gazdasági eszközök és gépeket, egy marhák, lovak, juhok, sertéseket, stb.

e) **kereskedésekben:** a kereskedés minden ágához tartozó cikkek.

f) **műhelyekben:** készletek, feldolgozandó anyagok, készmunkát, szerszámokat stb.

Az ingóságokra nézve a biztosítási díjak az illető épület fedéldíjához arányban tetemesen leszállítottak, úgy hogy mindenki csekély áldozattal minden ingóságait biztosíthatja s különben is a felvétel minden tekintetben könnyítve van.

A fentebbi számokban kimutatott üzleti eredmény nem csupán a közönség mindig növekvő belátásának, a biztosítás szükségessége iránt, hanem egyszersmind a nagy mértékben azon bizalomnak tulajdonítható, melyet a „Victoria“ olcsó díja, becsületes eljárása kárikait gyors és igazságos rendezése által kivívott ki magának. A társaság nemcsak tetemes bizt. sítéki alapjával, de nagy összeköttetéseinél fogva és mindig növekvő évi bevételeivel is teljes biztonságot nyújt. Ügynökei az ország minden főbb pontján vannak, kik minden szükséges felvilágosítással szolgálnak és írásbeli megrendeléseket is elfogadnak.

A „Victoria“ biztosító-társaság vezér-ügynöksége Kolozsvárt.

(345) 16/8 (1-2)

Valódi rumburgi szövetek,

(TISZTA LENVÁSZON)

jótállás mellett

3/8 széles, egy vég 53 bécsi rőf, 21 frtól 52 ftig.
1/2 „ „ 28 rőfös lepedőknek 49 frtól 65 ftig.
1/4 „ „ 28 rőfös lepedőknek 54 frt.
rőf száma 1 frt. 50 kr. s ezen k. v. l. figyelemzetet jól ellátott

Callicot raktárára szoknyáknak és lepedőknek, 12/8, 10/8, 8/8, 6/8, 5/8, 4/8, széles; továbbá

Chiffon raktárára, egy bécsi rőfönél szélesebb finom szoknyáknak pereail helyett különösen ajánlható; rőf száma 30 krtól 45 krig o. é.

Gazdagon ellátott raktár **kallatlan** (fehérítetlen) **amerikai gyapott zövetekből (gyapottvászon),** minden szélességben, 100-105 és 60-67 rőfös végekben; **ugyanazok** **fehérítve** 20 rőfös végekben a **legutányosb** gyáriáron stb.

TEUTSCH J. B. Segesvárt.

Vidéki megrendelések postai utánvét mellett szokott pontossággal teljesítettek.

Nyavalyatörésben (Fallsucht) szenvedőket levél általi uton gyógyít a nehezűk valódi orvosa **Dr. Killisch O. Berlinben,** jelenleg Louisenstrasse N. 45. Eddigélé 100-nál több nyavalyatörést gyógyított meg. (97) 16/8 (57-156)

Kolozsvárt **Stein J. Pesten Mach és Stein** könyvkereskedésében kapható:

Szegedi bűnkronika.

Az alföldi rablók kiirtásának története. Viszszapillantások a magyarországi közbiztonság és bünyenyítésügy multjára, szettektintések azok jelen állapotán, és elmékedés jövőjük felett. Nevezetes bűnesetek és büntargyalások, fejtegetések, értekezések, leírások, adatok és okmányok.

Szerkeszti **BUVÁR.** Első kötet. Első füzet. Ára 40 kr.

Csemegék

kisebber gyermekek számára, melyekkel családok, kisdudók- és elemi tanítóknak kedvesedik Gáspár J. nagyenyedi neveléstanár és képezdeigazgató **Harmadik javított,** 9 beszély- és 170 vers-csemegével **bővített kettős kiadás;** névszerint: egyik író velére nyomott diszkadás, 2 gyönyörű színezett, 2 könyomásu és 23 fametszésű képpel. 20°/₁₀₀ nyolcadrés iv, díszes borítékú kem. köt. 2 frt 60 kr. másik szép fehérpapíru népies, iskolai kiadás, 2 fekete könyomásu képpel. 20 nyolcadrés iv, csinos borítékú kemény kötésben csak 1 frt.

Történelmi dolgozatok

a magyar és román nemzet viharos korszakából.
Irtá **KOÓS FERENCZ.** I. füzet. Ára 1 frt. 30 kr. o. ért.

Korszerű egyházi beszédek.

Irtá **ZOMBORI GEDŐ.** 2-ik füzet. Ára 1 frt. 20 kr.

Gr. Széchenyi István „BLICK“jének magyar fordítása.

Közli **K. PAPP MIKLOS.** Három kötet. Ára 3 frt.

Harcztéri mappák kaphatók: **Stein János** könyvkereskedésében.

(343) (1-3)

Eladó fa

Gyaluban a gr. Bánffy részesek raktárában kapható tűzifa, jó minőségű és jól élezett. Ára egy kurta ölnök 10 forint. Utalványokat válthatni Kolozsvárt sétaterutca 16 szám alatt Mikó Lőrincz házában.

(338) (2-3)

A magyaroi közbirtokosság Kishód, Fancsal, Negoi, Stegia, Dregus, Csika, Rekettyis, Braduison és Wojwodasza n. v. legelő havassai, 1870. **Szeptember 15 napján** a délelőtti órákban Szász-Régenben Balogh Ferencz ügyvéd ur bazánál, nyilvános árverés útján, 1871. ápril 24-ik napján kezdőleges két egymásutáni évek-re, haszonbérbe fognak adatni.

A feltételek nálam bármikor megtudhatók. Magyarón, 1870. augusztus 6-ik napján.

Wagner György, birtokossági aligazgató.

(206) 16/8 (206)

Weinkopf Benedek

Építmeny-asztalos-üzlete

Bécsben, Landstrasse Neulinggasse 4 sz. ajánlja magát mindenemű építmeny-iroda- és bolt-felzárésre aránylagos legolcsóbb árak mellett.

Megrendelések mindig elfogadtnak, s a legpontosabban teljesítettek.

(272) (11-12)

Striberny Stanislaus,

fegyvergyárnok és szállító a cs. kir. hadsereg számára.

Raktár Mariahilferstrasse Nr. 90. Saját gyár Bütteldorf Bécs mellett legjobban osztályozott raktárt tart mindenféle vágó-, szuró- és löfegyverekből, vadász- és vivőeszközökből, lovaglószerkekből, fegyver- és felszerelési cikkekéből, hátultöltő-fegyverekből, revolverek- és terzerolokból saját gyártmánya szerint a legutányosabb gyári áron.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen szolgáltatnak. Megrendelések a feladás, vagy rajzminta szerint pontosan teljesítettek.

(244) 12-*

Demjén László

könyv- mű- és hangjegyekereskedésében **KOLOZSVÁRT.** Főpiacz: legújabb könyvek, képek, **HANGJEGYEK** valamint kintű **Bécsi zongorák** gyári áron **folyvást kaphatók.**